

PAN

POLSKA AKADEMIA NAUK
KOMITET NAUK ZOOTECHNICZNYCH
I AKWAKULTURY

**Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury
Polskiej Akademii Nauk**

Biuletyn Informacyjny

kwartalnik IV

Nr 2/2023

Warszawa, 2023

W numerze

1. Wstęp	2
2. Aktualności z Rady Doskonałości Naukowej	3
3. Wydarzenia	5
4. XII posiedzenie plenarne Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN	6
5. Spotkanie w sprawie nadania uprawnień zawodowych zootechnikom i ichtiologom	9
6. Spotkanie przedstawicieli Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN z kierownictwem Narodowego Centrum Nauki	10
7. Działania Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury na rzecz poprawy dobrostanu zwierząt	12
8. Zjazd Dziekanów, Prodziekanów Wydziałów, Dyrektorów Instytutów i Przewodniczących Rad Naukowych w Olsztynie	13
9. Uroczystość 70-lecia Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki połączona z nadaniem tytułu doktora honoris causa prof. dr. hab. Markowi Świtońskiemu	14
10. Profesor Zygmunt Litwińczuk doktorem honoris causa Uniwersytetu Medycyny Weterynaryjnej i Biotechnologii im. Sz. Grzyckiego w Lwowie	17
11. Międzynarodowy Kongres „Szanse nauk o zwierzętach – 70 lat Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki” Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie	18
12. Pierwszy Europejski Kongres Nauk Stosowanych w Hodowli i Produkcji Zwierzęcej	19
13. II edycja Warsztatów dla Doktorantów	20
14. II Międzynarodowa Konferencja Naukowa – Studenci w Zootechnice i Akwakulturze	22
15. XVII Forum Zootechniczno-Weterynaryjne	26
16. XXX Narodowa Wystawa Zwierząt Hodowlanych	29
17. Tytuły i stopnie naukowe	31
18. <i>Pro memoria</i>	33
19. Varia	34
20. Kalendarium konferencyjne	36

Szanowni Państwo,

wymiernym efektem ostatniej ewaluacji dyscyplin naukowych było wyeksponowanie, czy ściślej rzecz ujmując przypomnienie, znaczenia wpływu wyników badań na społeczeństwo. Nie ulega wątpliwości, że w ciągu ostatnich dekad dokonał się ogromny postęp „publikacyjny”. Autorzy z polską afiliacją obecni są regularnie w prestiżowych periodykach naukowych o zasięgu światowym. Wynika to w dużym stopniu z coraz bardziej wyrazistych pozytywnych tendencji w zakresie udziału Polaków w międzynarodowych projektach badawczych. Jednak przez lata społeczny wydzźwięk badań (w niektórych dyscyplinach naukowych, nie wyłączając zootechniki i rybactwa) był nie zawsze należycie doceniany, co najmniej z kilku powodów. Współpraca z praktyką nie znajdowała zwykle bezpośredniego przełożenia na rangę publikacji. Nierzadko tej kooperacji towarzyszyła nieprzyjemna aura, sprawiając, że komercjalizacja i komercja postrzegane były jako synonimy. Generalnie, nie stanowiło to dobrego zaczynu do podejmowania wspólnych przedsięwzięć nauki z praktyką. W ostatnich latach wzorem wielu państw zachodnich, w Polsce rysują się coraz większe możliwości takiej współpracy, uwalniające stopniowo od importu zagranicznych technologii. Dobitnie potwierdziła to debata podczas XII posiedzenia plenarnego Komitetu. Zasadniczo, oferta przemysłu jest bardzo bogata. Relacja z debaty dostępna jest na stronach KNZiA PAN.

W tym numerze znajdują Państwo również informacje o zaangażowaniu Komitetu w nadanie uprawnień zootechnikom i ichtiologom. Uczestniczymy w dyskusji dotyczącej zmian w strukturze paneli Narodowego Centrum Nauki, a także wspólnie z innymi podmiotami w kampaniach promujących dobrostan zwierząt.

W ostatnich miesiącach odbyło się wiele doniosłych uroczystości i konferencji naukowych. Dwóch znamienitych uczonych – prof. dr hab. Zygmunt Litwińczuk i prof. dr hab. Marek Świtoński wyróżnionych zostało najwyższymi godnościami akademickimi – tytułami doktora honoris causa. Odbyło się też wiele wartościowych spotkań naukowych, w których w roli patrona honorowego lub współorganizatora uczestniczył Komitet. Parafrazując słowa Platona, można rzec, że w relacjach w Biuletynie znajdują Państwo „cień” atmosfery tych dyskursów naukowych.

Przed nami czas kolejnych wyborów, także w środowisku naukowym – do Rady Doskonałości Naukowej i Komitetów Naukowych PAN. Zachęcam do zapoznania się z refleksjami dotyczącymi pracy RDN, autorstwa prof. dr. hab. Jana Jankowskiego – przewodniczącego Zespołu IV Nauk Rolniczych.

Jednak najbliższa perspektywa to wakacje. Życzę więc dobrego wypoczynku!

Tomasz Szwaczkowski

Aktualności z Rady Doskonałości Naukowej

Zbliża się koniec pierwszej kadencji (31.12. br.) Rady Doskonałości Naukowej, rozpoczętej 1 czerwca 2019 roku. RDN jest następcą prawnym Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów i ostatnim centralnym organem w sektorze nauki i szkolnictwa wyższego wybieranym w wyborach powszechnych. W mijającej kadencji strukturę RDN stanowi Prezydium i osiem Zespołów dziedzinowych. Przewodniczącym RDN jest prof. Grzegorz Węgrzyn, biotechnolog z Uniwersytetu Gdańskiego, zastępcami są: prof. Bogusław Buszewski z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika oraz prof. Marian Gorynia z Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Funkcję sekretarza pełni prof. Bronisław Sitek z USWPS. W skład prezydium wchodzi także przewodniczący zespołów dziedzinowych.

Zespół IV obejmuje nauki rolnicze i tworzy go 15 członków, reprezentujących 5 dyscyplin (po 3 z każdej): nauki leśne, rolnictwo i ogrodnictwo, technologia żywności i żywienia, weterynaria (obecnie nowa dziedzina) oraz zootechnika i rybactwo. Naszą dyscyplinę reprezentują prof. Tomasz Gruszecki, prof. Jan Udała oraz piszący te słowa. Ja mam zaszczyt przewodniczyć Zespołowi, a moim zastępcą jest prof. Andrzej Kotecki reprezentujący rolnictwo i ogrodnictwo. Jak wiadomo rola i system pracy RDN ustawowo uległ zmianom w porównaniu z Centralną Komisją. Szczególnie dotyczy to funkcji kontrolnych i nadzorczych. Funkcje odwoławcze RDN sprawuje na podobnych zasadach jak CK. W postępowaniach habilitacyjnych rola RDN ogranicza się do wyznaczania przewodniczącego komisji oraz 3 recenzentów. Cały skład komisji powołuje podmiot habilitujący. Z kolei w postępowaniu o nadanie tytułu profesora całość procedur przebiega w RDN, z całkowitym pominięciem jednostek naukowych zatrudniających kandydatów.

W naszym Zespole propozycje dotyczącą wszystkich spraw przedstawiają kolektywnie reprezentanci dyscyplin („trójki klasowe”). Po dyskusji następuje głosowanie, po czym wnioski trafiają na Prezydium, podczas którego zapadają ostateczne decyzje. Wszystkie głosowania są tajne, a decyzje podejmowane są bezwzględną większością głosów.

Dotychczas zawsze na przewodniczących komisji habilitacyjnych proponowaliśmy członków RDN, z uwagi na dobrą znajomość procedur i przepisów prawnych w tym zakresie. Jak wiadomo, recenzenci wyznaczani są drogą losowania. Zespoły przedstawiają Prezydium trzykrotnie większą liczbę kandydatów niż wymagana. W czasie posiedzeń Prezydium komputer wylosowuje recenzentów. Przedstawiciele dyscyplin mają poważne trudności w wyłonieniu kandydatów na recenzentów, bowiem w przypadku wniosków profesorskich zobowiązani są przedstawić aż 15 kandydatów kompetentnych do oceny procedowanego wniosku. Dotyczy to w szczególności specjalności, w których liczba profesorów jest niewielka lub zatrudnieni są w 3-4 placówkach naukowych. Obowiązuje nas bowiem zasada, że z jednej placówki przedstawiamy maksymalnie dwóch, a w wyjątkowych przypadkach trzech kandydatów. Kandydaci nie mogą mieć wspólnych publikacji z wnioskodawcą oraz nie mogą być zatrudnieni w tych samych jednostkach. Można również proponować aktywnych naukowo

emerytów. W świetle powyższego dość często zachodzi konieczność wskazywania kandydatów na recenzentów ze specjalności dość odległej od specjalności wnioskodawcy lub z innych dyscyplin, a nawet dziedzin. Nie jest to nasza wina, jeżeli wśród wylosowanych recenzentów znajdują się osoby nie w pełni kompetentne do oceny danego wniosku.

Od 1 maja br. obowiązują nowe wzory formularzy, na których należy składać wniośki do Biura RDN. Zakres informacji może być oczywiście szerszy niż wymagany we wzorach. Szczególnie zalecam podział wykazu publikacji na oryginalne, przeglądowe oraz popularnonaukowe, ponieważ często są one „wymieszane”, co nie ułatwia oceny wniosku. Nie należy traktować materiałów konferencyjnych jak monografii, a tekstów w nich zamieszczonych jako rozdziałów. Bardzo pożądanym jest także wskazanie publikacji, w których wnioskodawca jest autorem korespondującym. Obowiązująca ustawa 2.0 wymaga od kandydatów do tytułu profesora posiadania „...wybitnych osiągnięć naukowych, krajowych lub zagranicznych...”. Stąd też w formularzu „Uzasadnienie posiadania wybitnych osiągnięć naukowych” należy opisać te osiągnięcia i uzasadnić, dlaczego są one „wybitne”. Ta część dokumentacji sprawia najwięcej trudności wnioskodawcom. Bardzo często jako wybitne osiągnięcia podają „prowadzenie badań nad...”, utworzenie laboratorium lub zespołu naukowego. To nie są osiągnięcia naukowe! Publikacje w czasopismach naukowych albo monografie same w sobie też nie są osiągnięciami naukowymi, a tym bardziej wybitnymi osiągnięciami. Osiągnięciami takimi mogą być uzyskane i opisane w artykułach lub książkach wyniki badań i wyciągnięte na ich podstawie wnioski. Osiągnięcia te powinny wynikać z działalności naukowej kandydatów, a nie głównie współautorów ich publikacji.

Ocena „wybitności” osiągnięć jest niezwykle trudna, a wręcz karkołomna. Po wszechnie uważa się, że sformułowanie to jest bardzo niefortunne. Tak naprawdę brak definicji sformułowania „wybitne osiągnięcia naukowe”. Według Słownika Języka Polskiego PWN „wybitny” to „wybijający się ponad przeciętność”. Nasuwa się kolejne pytanie: co znaczy „przeciętność” osiągnięć? Sformułowanie „krajowe lub zagraniczne” też budzi zdziwienie. Czy osiągnięcia naukowe mają granice krajów? Nie sposób w tym krótkim artykule wymienić i omówić wszystkich problemów związanych z zapisami ustawy 2.0 w zakresie stopni i tytułów profesora oraz funkcjonowaniem RDN. Opublikowano na ten temat wiele artykułów. Kolejna nowelizacja ustawy nie uwzględniła postulatów i uwag RDN wysyłanych do MEiN.

W mijającej kadencji Zespół IV RDN pozytywnie zaopiniował 24 wnioski profesorskie z zakresu zootechniki i rybactwa oraz 41 habilitacyjnych. Aktualnie prowadzonych jest 10 spraw profesorskich i 5 habilitacyjnych. Negatywnie zaopiniowano 3 wnioski o tzw. uprawnienia równoważne. Na tle innych dyscyplin nauk rolniczych nie jest to dużo, ale może dzięki temu nie było wniosków o tytuł rozpatrzonych negatywnie. Zbliżają się wybory członków RDN na drugą kadencję. Zachęcam wszystkich uprawnionych do wzięcia w nich udziału i właściwych decyzji wyborczych.

prof. dr hab. Jan Jankowski

Wydarzenia

W związku z upływem kadencji (między styczniem a majem 2024) Komitetów Naukowych PAN, od 5 lipca do 6 października br. odbywa się rejestracja uczestników wyborów w Elektronicznym Systemie Wyborczym Polskiej Akademii Nauk. Szczegółowe informacje, obejmujące m.in. regulamin i harmonogram wyborów zawarte są na stronie <https://pan.pl> w zakładce Komitety Naukowe/wybory

Dobiega końca pierwsza kadencja Rady Doskonałości Naukowej. We wrześniu odbędą się wybory członków na kadencję 2024-2027.

Zgodnie z art. 233 ust. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742) kandydata na członka RDN reprezentującego daną dyscyplinę może zgłosić uczelnia, instytut PAN, instytut badawczy lub instytut międzynarodowy, które w tej dyscyplinie posiadają kategorię naukową A+, A albo B+ albo uprawnienie nadane w trybie określonym w art. 226a ust. 1.

Decyzją Ministra Edukacji i Nauki z dnia 18 maja 2023 r. prof. dr hab. Eugeniusz Grela został powołany do pełnienia funkcji rzecznika dyscyplinarnego przy ministrze do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, na kadencję na lata 2023-2026.

W wyniku restrukturyzacji administracji PAN z dnia 23 maja 2023 r. sprawy z zakresu nauki i wydawnictw zostały przeniesione do Biura ds. komunikacji i Informacji Naukowej. Stanowisko Dyrektora Biura objęła Pani Anna Bracik.

29 czerwca ogłoszono wyniki 18 edycji wyników postępowania w sprawie przyznania stypendiów Ministra Edukacji i Nauki dla wybitnych młodych naukowców.

Zgłoszonych zostało 1828 wniosków młodych naukowców z 51 dyscyplin naukowych. Przyznano 230 stypendiów. Wśród laureatów tegorocznej edycji jest pięcioro naukowców reprezentujących zootechnikę i rybactwo:

dr hab. Aleksandra Dunisławska (Politechnika Bydgoska im. J.J. Śniadeckich),

dr Monika Hejna (Instytut Genetyki i Biotechnologii Zwierząt Polskiej Akademii Nauk w Jastrzębcu),

mgr Krzysztof Kowal (Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie),

mgr Aleksandra Mówińska (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie),

dr Mateusz Rawski (Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu).

Serdecznie gratulujemy i życzymy kolejnych sukcesów!

XII posiedzenie plenarne Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN

25 maja br. w Pałacu Staszica w Warszawie odbyło się XII plenarne posiedzenie w tej kadencji Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN. Otwierając posiedzenie przewodniczący KNZiA prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski pogratulował prof. dr hab. Markowi Świtońskiemu otrzymania tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Przyrodniczego

w Lublinie, podczas obchodów 70-lecia Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki. Przewodniczący poinformował także o nadaniu prof. dr hab. dr. h.c. mult. Zygmuntovi Litwińczukowi najwyższej godności akademickiej przez Lwowski Narodowy Uniwersytet Medycyny Weterynaryjnej i Biotechnologii im. Sz. Grzyskiego. Pogratulował również Instytutowi Nauk o Zwierzętach SGGW znakomitej organizacji II Międzynarodowej Konferencji Naukowej dla Studentów oraz Warsztatów dla Doktorantów pt. „Interdyscyplinarność w badaniach naukowych”.

W kolejnym punkcie porządku dziennego prof. dr hab. Krystyna Demska-Zakęś przedstawiła wniosek Komisji Nagrody KNZiA o nagrodzenie podręcznika akademickiego pt. „Dziewięć świńowate. Biologia, znaczenie w środowisku, zarządzanie populacją” (autorstwa prof. dr hab. Anny Rekiel ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego). Wniosek ten został jednogłośnie zaakceptowany. Fundatorem Nagrody Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN jest Grupa Animpol Sp. z o. o. Sp. Kom.

W dalszej części obrad zostały przedstawione podejmowane działania dotyczące promocji zootechniki i rybactwa oraz planowanej kampanii na rzecz dobrostanu zwierząt, w tym o planowanych webinarach z zakresu dobrostanu zwierząt. Omówiono również pozycję zootechniki i rybactwa w strukturze paneli NCN oraz sprawę przy-

gotowywanych uprawnień dla zootechników i ichtiologów, które będą przedstawione Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

W drugiej części posiedzenia odbyła się debata „Czego praktyka oczekuje od nauki?”, której moderatorami byli prof. dr hab. Krystyna Demska-Zakęś i prof. dr hab. Sylwester Świątkiewicz.

W panelu dyskusyjnym wzięli udział przedstawiciele firm oraz związków i stowarzyszeń branżowych. Firmę CEDROB SA reprezentował Pan Stefan Chrzanowski, Centrum Doradztwa Rolniczego – Pan Dariusz Pomykała, Grupę Animpol Sp. z o.o. Sp. Kom. – Pan Mariusz Szymkowiak – Prezes, Polską Federację Hodowców Bydła i Producentów Mleka – Pan Dariusz Piątek, Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS” – Pani dr Anna Hammermeister, Sano – Nowoczesne Żywnienia Zwierząt Sp. z o.o. – Pan dr Ryszard Kujawiak, Stowarzyszenie Producentów Ryb Łososiowatych – Pan Ziemowit Pirtań, natomiast Związek Hodowców Zwierząt i Producentów Sektora Rolno Spożywczego VERUS – Prezes Stowarzyszenia Pani Agnieszka Grześk.

W pierwszej części zaproszeni goście przedstawili zakres działalności reprezentowanych podmiotów. W drugiej części podzielili się swoim doświadczeniem ze współpracy z nauką i przedstawili swoje oczekiwania wobec nauki. Pan Stefan Chrzanowski z CEDROB-u powiedział, że współpraca z przedstawicielami nauki jest bardzo ważna, bo pozwala na rozwiązywanie wielu istotnych problemów związanych z żywieniem, chowem zwierząt i przetwórstwem produktów pochodzenia zwierzęcego. Kluczowe jest również to, że prowadzone wspólnie badania naukowe muszą zakończyć się rozwiązaniami wprowadzanymi do praktyki produkcyjnej, a nie tylko publikacjami naukowymi.

Prezes Agnieszka Grześk (VERUS), podkreśliła, że współpraca ze środowiskiem naukowym stanowi fundament działalności stowarzyszenia. Działalność VERUS w znacznej mierze opiera się na współpracy z organizacjami naukowymi i przedstawicielami świata nauki. Współpraca ta opiera się na pracy dwóch Rad Naukowych, w skład których wchodzi pracownicy nauki. We współpracy ze środowiskiem naukowym organizowane są również kongresy naukowe, w tym roku był to European Congress on Applied Animal Sciences (ECAAS) we Wrocławiu. Dla Stowarzyszenia najistotniejsza we współpracy ze środowiskiem naukowym jest realizacja wspólnych projektów oraz udzielane wsparcie merytoryczne.

Dr Anna Hammermeister (POLSUS) skupiła się głównie na współpracy związanej z prowadzeniem ksiąg hodowlanych i oceną genetyczną trzody chlewnej. POLSUS ściśle współpracuje z Instytutem Zootechniki PIB w Krakowie. Dzięki tej współpracy dysponuje obecnie nowoczesnymi metodami oceny wartości użytkowej i genetycznej. Korzysta również z wiedzy pracowników naukowych wielu uczelni i instytutów podczas szkoleń organizowanych dla hodowców.

Dr Ryszard Kujawiak (SANO), wspominał, że odpowiadając za żywienie krów na największej fermie bydła w Polsce, ma bardzo często kontakt ze środowiskiem na-

ukowym, uczestnicząc także w pracach badawczych. Jest również w stałym kontakcie z przedstawicielami nauki zajmującymi się żywieniem bydła, a w szczególności krów mlecznych. Zwrócił uwagę na problem właściwego informowania społeczeństwa w kwestiach dotyczących produkcji zwierzęcej i wskazywania, że duże fermy są w stanie zapewnić właściwe warunki utrzymania i dobrostan zwierząt oraz wysoką jakość produktów pochodzenia zwierzęcego.

Kolejny prelegent Pan Dariusz Piątek (PFHiPBM), mówił o współpracy z Instytutem Zootechniki PIB w Krakowie w zakresie oceny wartości hodowlanej i o pracach nad wykorzystaniem nowych cech do tej oceny, np. produkcja metanu przez krowy mleczne czy też wykorzystanie pasz. Badania takie wymagają kosztownych badań i zaangażowania wielu pracowników naukowych z różnych dziedzin, nie tylko z zakresu genetyki. Zwrócił również uwagę na to, że badania naukowe czy szkolenia rolników zaczynają prowadzić nie tylko uniwersytety i instytuty badawcze, ale również firmy prywatne.

Pan Ziemowit Pirtań, przedstawiciel Stowarzyszenia Producentów Ryb Łososiowatych poruszył kilka tematów. Najpierw zasygnalizował kwestie kształcenia absolwentów z zakresu akwakultury, dla których istnieje duży rynek pracy, ale niestety obecnie młodzi ludzie niechętnie podejmują pracę w tym obszarze. Drugim tematem był transfer wiedzy i technologii z nauki do praktyki, szczególnie dotyczy to badań z zakresu selekcji i rozrodu ryb. Ponadto, bardzo ważna jest potrzeba badań multidyscyplinarnych technologicznych. Kolejny problem jaki został poruszony to współpraca na „poziomie grantowym”, gdzie często barierą powodzenia wspólnych projek-

tów badawczych są formalności administracyjne ze strony instytucji przyznających w ramach konkursów projekty badawcze czy też problemy z administracją i działaniami prawnymi uczelni na etapie ubiegania się o wspólne projekty badawcze oraz w czasie ich realizacji.

Pan Dariusz Pomykała, reprezentujący Centrum Doradztwa Rolniczego, na początku podziękował za współpracę ze środowiskiem naukowym, która istnieje od wielu lat i nadal się rozwija. Są pewne obszary, które wymagają jeszcze pogłębienia tej współpracy, chociażby w obszarze upowszechniania wiedzy np. w formie instrukcji wdrożeniowych czy artykułów popularnonaukowych. Brakuje również spotkań branżowych organizowanych przez instytuty czy uczelnie dla doradców, aby mogli zapoznać się z najnowszą wiedzą, którą mogliby następnie przekazywać rolnikom i hodowcom. Wskazał również na konieczność współpracy w zakresie dbania o bioróżnorodność na obszarach wiejskich.

Prezes Grupy ANIMPOL Mariusz Szymkowiak poruszył kwestię odpowiedniego marketingu i budowy marki naszych produktów pochodzenia zwierzęcego. Widzi w tym zakresie duże możliwości współpracy rolników, hodowców i producentów ze środowiskiem naukowym i zachęca do podejmowania takich działań.

Na zakończenie wystąpień Przewodniczący profesor Tomasz Szwaczkowski podziękował zaproszonym gościom za podzielenie się swoimi przemyśleniami i powiedział, że spotkania takie są bardzo cenne dla środowiska naukowego i ma nadzieję, że będą platformą do podejmowania wielu wspólnych działań.

prof. dr hab. Anna Wójcik

Spotkanie w sprawie nadania uprawnień zawodowych zootechnikom i ichtiologom

W dniu 29 czerwca 2023 roku przedstawiciele Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury Polskiej Akademii Nauk oraz Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego im. Michała Oczapowskiego spotkali się w Warszawie z Podsekretarzem Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Krzysztofem Cieciorą, w sprawie określenia uprawnień zawodowych zootechnika i ichtiologa. W spotkaniu uczestniczyli: prof. dr hab. Krystyna Demska-Zakęś, Wiceprzewodnicząca KNZiA PAN; prof. dr hab. Stanisław Kondracki, Członek Zarządu Głównego PTZ i Członek KNZiA PAN; prof. dr hab. Sylwester Świątkiewicz, Wiceprzewodniczący KNZiA PAN i Zastępca Dyrektora Instytutu Zootechniki PIB w Krakowie oraz prof. dr hab. Anna Wójcik – Prezes PTZ, Sekretarz naukowy KNZiA PAN.

W piśmie skierowanym do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Roberta Telusa, KNZiA PAN oraz PTZ zwracają się z prośbą o rozważenie możliwości wszczęcia procedur nadania uprawnień zawodowych zootechnikom i ichtiologom. Podjęcie tej inicjatywy było efektem dyskusji odbywających się m.in. w czasie Kongresów Zootechniki Polskiej, Zjazdu PTZ w Krakowie, dyskusji na posiedzeniach plenarnych KNZiA oraz spotkania jakie odbyło się w grudniu ubiegłego roku z Lechem Kołakowskim – Sekretarzem Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Uzasadniając potrzebę nadania uprawnień zawodowych zootechnikom i ichtiologom wskazaliśmy, że w polskim ustawodawstwie brakuje regulacji, określających kompetencje osób podejmujących kluczowe działania w odniesieniu do zwierząt: gospodarskich, towarzyszących, wolno żyjących i innych utrzymywanych przez człowieka (np. w ogrodach zoologicznych, schroniskach dla zwierząt, oceanariach, placówkach doświadczalnych). Istniejące przepisy określają jedynie, które instytucje są uprawnione do prowadzenia określonych działań. Powoduje to sytuacje, w których wiele działań z obszaru utrzymywania zwierząt podejmowanych i prowadzonych jest przez osoby, które z racji braku odpowiedniego wykształcenia nie mają właściwych kompetencji do pracy ze zwierzętami. Zagroza to bezpieczeństwu zarówno zwierząt jak i ludzi, ogranicza możliwości zapewnienia zwierzętom odpowiedniego dobrostanu oraz budzi dużo wątpliwości etycznych generujących protesty społeczne.

Mając powyższe na uwadze Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury Polskiej Akademii Nauk oraz Polskie Towarzystwo Zootechniczne im. Michała Oczapowskiego wyszły z inicjatywą określenia podstawowych uprawnień zawodowych w obszarze zootechniki i rybactwa/ichtiologii, które powinny być uwzględnione w polskim ustawodawstwie oraz w rozporządzeniach dotyczących zwierząt.

prof. dr hab. Anna Wójcik

Spotkanie przedstawicieli Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN z kierownictwem Narodowego Centrum Nauki

Spotkanie przedstawicieli Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN z kierownictwem Narodowego Centrum Nauki odbyło się 20 czerwca 2023 r. w formie zdalnej. Komitet reprezentowali prof. dr hab. Krystyna Demśka-Zakęś, prof. dr hab. Emilia Bagnicka, i prof. dr hab. Jan Jankowski. Ze strony NCN uczestniczyli: prof. dr hab. Robert Hasterok, Przewodniczący Rady NCN, prof. dr hab. Moni-

ka Kaczmarek, Członkini Rady NCN; dr hab. inż. Krystian Marszałek, Członek Rady NCN; dr Mateusz Sobczyk, Koordynator Dyscyplin NCN NZ oraz Magdalena Borska z Kancelarii Rady NCN. Podczas spotkania, nawiązując do pisma skierowanego przez KNZiA do Rady NCN, omówiono propozycję podziału panelu NZ9. Zwrócono uwagę, że NZ9 jest jednym z największych i najszerzych tematycznie paneli NCN, co nie służy żadnej z wchodzących w jego skład dyscyplin i dziedzin. Wskazano, że liczba składanych projektów w innych panelach NCN jest najczęściej 2-3-krotnie mniejsza, niż w panelu NZ9. Podkreślono, że duża liczba wniosków, bardzo różnych tematycznie utrudnia optymalny dobór ekspertów i zmniejsza szanse na powodzenie w uzyskaniu finansowania projektu. Zwrócono również uwagę, że nie wszystkie projekty składane do panelu NZ9 w ramach dyscypliny zootechnika i rybactwo są ściśle związane z tą dyscypliną i pod tym kątem należałoby wnikliwiej selekcjonować wnioski przed ich oceną. Podkreślono, że badania w naukach zootechnicznych są znacznie kosztowniejsze niż w rolnictwie, ogrodnictwie czy naukach leśnych i są trudniejsze do realizacji ze względu na konieczność spełnienia wielu wymogów prawnych i technicznych. Dodatkowo wskazano, że nauki zootechniczne obejmują swoim obszarem badania zarówno podstawowe, jak i aplikacyjne. Często wnioski o charakterze aplikacyjnym, w których nie przewidziano badań molekularnych mają nikłe szanse na uzyskanie finansowania. W tym kontekście wspomniano o programie TANGO, który prowadzony był przez NCN we współpracy z NCBiR. Wyrażono opinię, że powrót takiego programu byłby korzystny dla finansowania badań w naukach zootechnicznych i rybactwie. Zwrócono również uwagę na współczynnik sukcesu na przykładzie konkursu OPUS 22-24, który systematycznie spada, co powoduje zniechęcenie środowiska do składania wniosków do NCN. Doprowadza to do sytuacji, że naukowcy rezygnują z przygotowywania wniosków grantowych, gdyż proces jest czasochłonny, a szansa na powodzenie nikła. Taka sytuacja powoduje zniechęcenie również wśród młodych badaczy, którzy rezygnują często z kariery naukowej na rzecz pracy w biznesie.

Przewodniczący Rady NCN dzieląc się zrozumieniem dla poruszanych problemów, zaprezentował dane związane z budżetem NCN, które wpływają na zaistniałą sytuację. Podzielił się informacją, że symulacje budżetu NCN na lata 2024-2026 pokazują, że aby osiągnąć optymalny wskaźnik sukcesu (25%), oczekiwany wzrost dotacji celowej w poszczególnych latach wynieść powinien: 430 mln zł w 2024, 580 mln zł w 2025 i 700 mln zł w 2026 r. Bez wyraźnego dofinansowania, NCN będzie miało problemy z finansowaniem wielu dobrych projektów, wysoko ocenionych przez ekspertów.

Na zakończenie spotkania ustalono m.in., że Rada NCN będzie analizować panele NCN pod kątem problemów zgłaszanych przez Komitet NZiA PAN. Prace będą odbywać się w ramach Komisji Nauk o Życiu.

prof. dr hab. Krystyna Demska-Zakęś

Działania Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury na rzecz poprawy dobrostanu zwierząt

Obecnie w Polsce, jak i również w Unii Europejskiej istnieje potrzeba przekazywania kompleksowych informacji, które umożliwią promowanie pozytywnych zasad postępowania ze zwierzętami. Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury przygotował rekomendację wprowadzenia ujednoliconego programu nauczania przedmiotu *Dobrostan zwierząt* dla studentów zootechniki i kierunków pokrewnych. Bez względu na miejsce ukończenia studiów absolwenci zootechniki i kierunków pokrewnych będą legitymowali się dużą wiedzą i kompetencjami w zakresie dobrostanu zwierząt oraz jego praktycznymi aspektami. Przygotowana rekomendacja została wysłana do wszystkich uczelni kształcących studentów zootechniki i kierunków pokrewnych.

Podpisana została również umowa o współpracy pomiędzy KNZiA PAN a Związkiem Hodowców Zwierząt i Producentów Sektora Rolno-Spożywczego VERUS. Jednym z celów Stowarzyszenia VERUS jest dbanie o dobry wizerunek hodowców zwierząt, przetwórców i producentów produktów rolno-spożywczych w opinii publicznej, podejmowanie działań z zakresu public relations oraz marketingu w celu pozyskania i utrwalania takiego wizerunku. Dodatkowo działania Stowarzyszenia koncentrują się na kreowaniu postępu technicznego i technologicznego poprzez opracowywanie i realizowanie programów hodowlanych, mających na celu doskonalenie jakościowe i racjonalizację poprzez współpracę z naukowymi ośrodkami badawczymi zarówno w kraju jak i za granicą. Współpraca pomiędzy PAN KNZiA a VERUS obejmuje działalność edukacyjno-dydaktyczną oraz naukową promującą zdrowie, dobrostan i ochronę zwierząt towarzyszących, gospodarskich i wolno żyjących. W zakresie działalności badawczo-naukowej współpraca obejmuje wspólne prowadzenie badań naukowych, publikację wspólnych komunikatów i artykułów, wzajemne doradztwo w realizowaniu przedsięwzięć edukacyjnych oraz wzajemne informowanie o organizowaniu krajowych i międzynarodowych konferencji i szkoleń.

Podjęto także inicjatywę szerzenia wiedzy wśród hodowców oraz właścicieli zwierząt. Planowana jest seria artykułów dotyczących dobrostanu zwierząt w takich czasopismach jak: *Przegląd Hodowlany*, *Farmer*, *Biologia w Szkole*, *Drobiarstwo*, *Top Agrar*, *Trzoda Chlewna* oraz *Hodowla i Chów Bydła*.

Na profilu facebook KNZiA zaplanowano także serię publikacji z zakresu dobrostanu zwierząt oraz jego praktycznych aspektów. Na chwilę obecną ukazały się już dwa artykuły dotyczące dobrostanu zwierząt towarzyszących.

W planach są także WEBINARIA dotyczące dobrostanu zwierząt towarzyszących oraz gospodarskich, które będą realizowane wspólnie ze Stowarzyszeniem VERUS.

Celem wszystkich tych działań jest promowanie pozytywnych zasad postępowania ze zwierzętami. Promowanie dobrostanu zwierząt stanowi jeden z priorytetów działania Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury.

prof. dr hab. Bogumiła Pilarczyk

Zjazd Dziekanów, Prodziekanów Wydziałów, Dyrektorów Instytutów i Przewodniczących Rad Naukowych w Olsztynie

W dniach 19-21 czerwca 2023 roku w Olsztynie odbył się Zjazd Dziekanów Wydziałów, Dyrektorów Instytutów, Przewodniczących Rad Naukowych dyscypliny zootechnika i rybactwo. Delegatów gościł Wydział Bioinżynierii Zwierząt Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Dwudniowe spotkanie rozpoczął JM Rektor dr hab. Jerzy A. Przyborowski, prof. UWM wraz z Dziekanem Wydziału Bioinżynierii Zwierząt Panią prof. dr hab. Urszulą Czarnik witając serdecznie uczestników, życząc owocnych obrad i inspirujących dyskusji.

Tematyka konferencji skupiła się na kilku zagadnieniach, które przedstawili zaproszeni goście: prof. dr hab. Nina Smolińska przedstawiła „Blaski i cienie ewaluacji jakości działalności naukowej”, prof. dr hab. Jan Jankowski, dr h.c. mult. i prof. dr hab. Jan Udała omówili aktualne działania Rady Doskonałości Naukowej. Kolejnym mówcą była mgr Anna Piotrowska, która poruszyła problematykę związaną ze studentami: „Młody dorosły w kryzysie. Rola poczucia bezpieczeństwa w środowisku akademickim – dobre praktyki i standardy działania w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie”. Część referatową zakończyła Prezes Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego prof. dr hab. Anna Wójcik, która mówiła o przeszłości i teraźniejszości To-

warzystwa oraz o jego roli m.in. w upowszechnianiu nauki z zakresu zootechniki i rybactwa. Tematyka wykładowa wzbudziła ożywioną dyskusję, która była kontynuowana również w kularach. Po południu uczestnicy konferencji zwiedzili Muzeum Budownictwa Ludowego – Park Etnograficzny w Olsztynku.

prof. dr hab. Anna Wójcik

Uroczystość 70-lecia Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki połączona z nadaniem tytułu doktora honoris causa prof. dr. hab. Markowi Świtońskiemu

Uroczystość odbyła się 18 maja 2023 r. w Centrum Kongresowym Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. W swoim przemówieniu **Rektor Uniwersytetu Przyrodniczego prof. dr hab. Krzysztof Kowalczyk** podziękował organizatorom wydarzenia oraz podkreślił jaką wartość naukową oraz autorytet niesie za sobą postać **prof. Marka Świtońskiego**, związanego z Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu.

Po przemówieniu Dziekan Wydziału odtworzony został film „Mentorzy”, który zawierał wspomnienia zasłużonych pracowników wydziału świętującego swój jubileusz: **prof. Grażyny Jeżewskiej-Witkowskiej**, **prof. Eugeniusza Greli**, **prof. Tomasza Gruszeckiego** oraz **prof. Zygmunta Litwińczuka**.

Zgromadzeni goście mieli również możliwość obejrzenia filmu prezentującego życie wydziału i jego rozwój – m.in. nowe kierunki studiów, nowe inwestycje oraz nowoczesne laboratoria badawcze.

Następnie przyszła kolej na odznaczenia. **Odznakę honorową „Zasłużony dla Rolnictwa”** za osiągnięcia w dziedzinie rolnictwa, rozwoju wsi i rynków rolnych odebrało z rąk Wojewody Lubelskiego Lecha Sprawki piętnastu pracowników Wydziału.

Dziedkan prof. dr hab. Brygida Ślaska odebrała również z rąk **Wojewody Lubelskiego** okolicznościowy **dyplom uznania z Medalem Wojewody Lubelskiego dla Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki** z okazji 70-lecia działalności oraz **Medal Wojewody Lubelskiego** dla niej jako Dziekan Wydziału.

Zastępca Prezydenta Miasta Lublin Mariusz Banach wręczył Medale Unii Lubelskiej, Medale Zasłużony dla Miasta Lublin oraz Medale Prezydenta Miasta Lublin.

Profesor Brygida Ślaska wręczyła osobom szczególnie zasłużonym dla rozwoju Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki pamiątkowe grawertony. Otrzymali je: **Dziekani jednoimiennych Wydziałów z Polski, Dyrektorzy Instytutów Naukowych, Dziekani Wydziałów UP w Lublinie, Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego i Pracownicy Dziekanatu.**

W dalszej części uroczystości przystąpiono do procedowania nadania tytułu doktora honoris causa.

Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą dr. hab. inż. Bartosz Sołowiej, prof. UP zaprezentował stosowną uchwałę Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego

w Lublinie. Laudację wygłosiła Dziekan Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki – prof. Brygida Ślaska.

Profesor Marek Świtoński jest wybitnym specjalistą z zakresu cytogenetyki, genetyki i genomiki zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących. Swoje zainteresowania naukowe koncentruje wokół: diagnostyki nieprawidłowości chromosomowych, uwarunkowań genetycznych zaburzeń rozwoju płci (różne gatunki), molekularnych podłożach otyłości (pies), charakterystyki molekularnej i cytogenetycznej transgenicznym świń. Opublikował blisko 300 oryginalnych prac naukowych. Członek rzeczywisty PAN. Prezes Oddziału Polskiej Akademii Nauk w Poznaniu. Laureat wielu wyróżnień i nagród.

Po odczytaniu przez Panią Dziekan treści dyplomu w języku łacińskim, JM Rektor wygłosił formułę pasowania i przypiął epitogium, tym samym przyjmując dostojnego Profesora do grona akademickiego Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Po gratulacjach doktor honoris causa wygłosił wykład pt. „**Diagnostyka cytogenetyczna w hodowli zwierząt i medycynie weterynaryjnej**”.

Pełna wersja wykładu Doktora honoris causa dostępna jest na stronie Wydawnictwa Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie w pozycji: *Profesor Marek Świtoński. Doktor honoris causa Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie*. Lublin, 18 maja 2023 roku. ISBN 978-83-7259-394-8 on-line <https://up.lublin.pl/nauka/wydawnictwo/otwarty-dostep/>

Materiały Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (up.lublin.pl)

Tekst: Dział Rekrutacji i Promocji

Zdjęcia: Alicja Jaroszewska / DRiP UPwL

Profesor Zygmunt Litwińczuk doktorem honoris causa Uniwersytetu Medycyny Weterynaryjnej i Biotechnologii im. Sz. Grzyckiego w Lwowie

25 maja 2023 r., odbyło się uroczyste nadanie godności doktora honoris causa Profesorowi Zygmuntowi Litwińczukowi przez Lwowski Narodowy Uniwersytet Medycyny Weterynaryjnej i Biotechnologii im. Sz. Grzyckiego w Ukrainie.

Ze względu na obecną sytuację polityczną, uroczystość odbyła się zdalnie z wykorzystaniem nowych technologii, jednocześnie w Centrum Kongresowym Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oraz w Uniwersytecie we Lwowie. Obecne były władze obydwu uniwersytetów: rektor Uniwersytetu Medycyny Weterynaryjnej i Biotechnologii im. Sz. Grzyckiego – prof. dr Volodymyr Stibel oraz rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie – prof. dr hab. Krzysztof Kowalczyk i dziekan Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki UP w Lublinie – prof. dr hab. Brygida Ślaska. Na zakończenie uroczystości prof. dr hab. dr h. c. multi Zygmunt Litwińczuk wygłosił wykład pt.: „Współpraca lwowskiego i lubelskiego ośrodka naukowego w ujęciu historycznym w zakresie nauki o zwierzętach”.

Profesor Zygmunt Litwińczuk – ceniony w Polsce i zagranicą specjalista z zakresu chowu i hodowli bydła, zarówno mlecznego, jak i mięsnego, uwarunkowań jakości produktów zwierzęcych (mleka i mięsa) oraz ochrony zasobów genetycznych zwierząt gospodarskich. Jest autorem 730 różnych pozycji, w tym ponad 330 prac oryginalnych i ponad 20 monografii oraz 5 centralnie wydanych podręczników akademickich. Istotnym osiągnięciem Profesora, o wymiarze światowym, są efekty działań dotyczących restytucji była białogrzbietego, które zostało ponownie wpisane w 2004 r. na listę ras prowadzoną przez FAO.

Należy przypomnieć, że to piąte wyróżnienie tytułem doktora honoris causa prof. dr. hab. Zygmunta Litwińczuka. Wcześniej najwyższą godnością akademicką nadały Profesorowi: Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu oraz Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie.

Materiały Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (up.lublin.pl)

Zdjęcia: Maciej Niedziółka / DRiP UPwL

Międzynarodowy Kongres „Szanse nauk o zwierzętach – 70 lat Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki” Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie

Kongres odbył się w dniach 17-19 maja 2023 r., w formie hybrydowej, uczestniczyło w nim niemal 300 osób w formie stacjonarnej i online (dostępny w formie zarchiwizowanej <https://up.lublin.pl/70lat-wnozib/transmisja/>). Oficjalnego otwarcia obrad dokonał Rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, prof. dr. hab. Krzysztof Kowalczyk.

Kongres został objęty piętnastoma patronatami; jednym z patronów był KNZiA. Uczestnicy wysłuchali znanych i cenionych Prelegentów sesji plenarnych: prof. Andrew Illius, Nick Savill PhD. (University of Edinburgh), Hossam Eldin Rushdi Ahmed Ali Osman, Associate Professor (Cairo University, Egipt), prof. dr. hab. Małgorzaty Szumacher, czł. koresp. PAN (Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu), D.Sc. Dmytro Yanovych (National Reference Laboratory Veterinary Drug Residues Lviv, Ukraina), Pauliny Cholewińskiej PhD. (Ludwig-Maximilians-University of Munich, Niemcy), Michała Milerski PhD (Institute of Animal Breeding in Prague, Republika Czeska), dr. hab. Marka Rembierza, prof. UŚ (Uniwersytet Śląski w Katowicach).

Podczas trzech sesji naukowych, uczestnicy wysłuchali 65 interesujących i inspirowanych referatów, których treści zostały przedstawione w Materiałach Konferencyjnych Międzynarodowego Kongresu „Szanse Nauk o Zwierzętach 70 Lat Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki” (<https://up.lublin.pl/nauka/wydawnictwo/otwarty-dostep/>).

W poszczególnych sesjach przyznane zostały nagrody i wyróżnienia. W sesji *Zwierzęta a czynniki modelujące dobrostan i zdrowie* 1. miejsce i nagrodę za najlepszą pracę otrzymał referat pt. *Analiza porównawcza profili białkowych nowotworów gruczołu sutkowego oraz zdrowej tkanki tego gruczołu u suk* autorstwa Bernaciak M., Lepczyński A., Ożgo M., Ślaska B., Pierzchała M. W sesji *Zwierzęta w środowisku* pierwsze miejsce przyznano za pracę autorstwa Samorek-Pieróg M., Cencek T., Karamon J. zatytułowaną: *The occurrence of the potentially zoonotic parasite E. aerophilus in the lungs of red foxes in the Podkarpackie Voivodeship, Poland – preliminary study*. W sesji młodych naukowców 1. miejsce zajęła praca pt. *Prevention of mycotoxins in fish with clinoptilolite modified feed additive* autorstwa: Hussein W., Rojtinnakorn J., Palić D., Wojnarowski K., Cholewinska P., Thammatorn W., Szeligowska N.

Kongres pozwolił na prezentację aktywności badawczej młodych naukowców, jak też na upowszechnienie wyników badań poprzez wymianę poglądów i doświadczeń na temat aktualnych wyzwań naukowych Polsce i poza jej granicami.

prof. dr hab. Brygida Ślaska
Dziekan Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki UP w Lublinie
Przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego Kongresu

Pierwszy Europejski Kongres Nauk Stosowanych w Hodowli i Produkcji Zwierzęcej

W dniach 11-14 kwietnia 2023 roku we Wrocławiu odbył się Pierwszy Europejski Kongres Nauk Stosowanych w Hodowli i Produkcji Zwierzęcej – First European Congress on Applied Animal Sciences (ECAAS).

Genezą Kongresu organizowanego przez dr hab. Alicję Kowalczyk oraz dr hab. Przemysława Cwynara (Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu) we współpracy ze Związkiem Hodowców i Producentów Sektora Rolno-Spożywczego „VERUS” była potrzeba stworzenia szerokiego międzynarodowego wydarzenia naukowego obejmującego najważniejsze nurty związane ze współczesną zootechniką i naukami weterynaryjnymi. Stąd też Kongres został podzielony na trzy sekcje tematyczne, uwzględniając Panel 1 (zdrowie, choroby i dobrostan zwierząt), integrujący obszary biologii i ekologii zwierząt z naukami porównawczymi i weterynaryjnymi, Panel 2 (produkcja zwierząt i żywności z problematyką społeczną i kwestie ekonomiczne, które mają wpływ na producentów surowców) oraz Panel 3 (fizjologia rozrodu i endokrynologia, naturalna i sztuczna kontrola rozrodu, techniki diagnostyczne i terapeutyczne). Wysoki merytoryczny poziom Kongresu zagwarantowali również czołowi eksperci związani z naukami o zwierzętach i weterynarii pochodzący m.in. z Niemiec (prof. Jörg Hartung – Stiftung Tierärztliche Hochschule Hanover), Turcji (prof. Hasan Önder – Ondokuz

Mayis University), Włoch (prof. Francesca Mossa – Università degli Studi di Sassari), Hiszpanii (dr Sara Carracedo – 4Biodax), Portugalii (prof. José Pedro Araújo – Instituto Politécnico de Viana do Castelo – Escola Superior Agraria), Tajwanu (prof. Vincent Yeong-Hsiang Cheng – I-Lan National University) i Polski (dr Andrzej Jarynowski – Fraie Universität Berlin).

Kongres odbył się pod patronatem: Wicepremiera Rządu RP – Henryka Kowalczyka oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Roberta Telusa, Głównego Lekarza Weterynarii – Pawła Niemczuka, JM Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu – prof. dr. hab. Jarosława Bosego, a także Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego im. Michała Oczapowskiego i Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych.

Sponsorami Kongresu byli: Anwil – Grupa Orlen, EmbrioVet, Małopolskie Centrum Biotechniki oraz Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka. Patronami medialnymi Kongresu byli: portal Biotechnologia.pl, Przegląd Hodowlany, Polskie Drobiarstwo oraz czasopismo Hodowla i Chów Bydła.

Miło nam poinformować, że w związku z dużym zainteresowaniem Kongresem, opartym na licznej międzynarodowej współpracy, Organizatorzy zamierzają zorganizować to wydarzenie w formie cyklicznej, corocznie. Mamy nadzieję, że treści merytoryczne nauk o zwierzętach oraz weterynarii będą doskonałą okazją do propagowania najnowszej wiedzy z zakresu zootechniki, hodowli zwierząt i nauk weterynaryjnych, dając również możliwość wymiany międzynarodowych doświadczeń uczestników, jak też nawiązywania interdyscyplinarnych kontaktów między naukowcami z Europy i świata.

dr hab. Alicja Kowalczyk

II edycja WARSZTATÓW DLA DOKTORANTÓW

W dniu 10 maja 2023 r. odbyła się II edycja WARSZTATÓW DLA DOKTORANTÓW pod tytułem „Interdyscyplinarność w badaniach naukowych”. Ich celem była możliwość poszerzenia wiedzy ukierunkowanej na prowadzenie interdyscyplinarnych badań naukowych, nabywanie umiejętności budowania konstruktywnych relacji w zespo-

łach badawczych, a także doskonalenie sposobów przygotowania wniosków o projekty badawcze, czyli jak skutecznie aplikować o granty. Organizatorem wydarzenia był Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN we współpracy z Instytutem Nauk o Zwierzętach SGGW w Warszawie. Patronat nad wydarzeniem objął JM Rektor SGGW prof. dr hab. Michał Zasada. Patronatu merytorycznego udzielili również prof. dr hab. Anna Wójcik z Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego im. Michała Oczapowskiego, prof. dr hab. Krzysztof Kozłowski z Polskiego Oddziału Światowego Stowarzyszenia Wiedzy Drobiarskiej PB WPSA oraz dr inż. Marta Gajewska z Polskiego Towarzystwa Nauk o Zwierzętach Laboratoryjnych PolLASA. WARSZTATY odbyły się on-line za pośrednictwem platformy MS Teams.

Otwarcia WARSZTATÓW dokonali: dr hab. Kamila Puppel, prof. SGGW z Instytutu Nauk o Zwierzętach przedstawiciel Komitetu Naukowego, prof. dr hab. Tomasz Szwarczkowski, wiceprzewodniczący Komitetu Naukowego, oraz prof. dr hab. Anna Wójcik z Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego.

Pierwszy wykład „Jak skutecznie walczyć o grant na badania naukowe?” wygłosił prof. dr hab. Tomasz Stadejek ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, zwracając uwagę na skuteczne pozyskanie grantów z Narodowego Centrum Nauki. Przedstawił na przykładzie swojego dorobku jak odpowiednio konstruować zespoły badawcze uwzględniając dorobek naukowy i doświadczenie w pozyskiwaniu projektów badawczych poszczególnych członków. W trakcie dyskusji z uczestnikami Warsztatów Profesor podkreślił bardzo ważną rolę właściwego tytułu składanego projektu oraz rolę wyboru odpowiedniego panelu dyscyplin, w ramach których projekt będzie oceniany. Pan Profesor zwrócił również uwagę dotyczącą umieszczania schematów doświadczenia oraz wykresu Gantta. Elementy te bardzo często odgrywają kluczową rolę w ocenie wniosku dlatego, że często są jednym z pierwszych składowych wniosku jakie oceniają recenzenci projektu. Podczas panelu dyskusji poruszona została także kwestia recenzji oraz oceny dorobku, które otrzymują wnioskodawcy projektów.

Następnie dr hab. Marcin Lis, prof. URK z Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie podzielił się ze słuchaczami swoim wieloletnim doświadczeniem w pracy naukowej oraz rolą recenzenta w grantach Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Przedstawił wykład pt.: „Co zrobić, aby nie dostać projektu – ze wspomnień wnioskodawcy i recenzenta”. Doktor habilitowany Marcin Lis zwrócił szczególną uwagę na trafność doboru słownictwa w procesie tworzenia tytułów prac badawczych oraz samych ich treści. W trakcie dyskusji omówiono zagadnienia dotyczące odpowiedniego doboru słownictwa w tytułach oraz streszczeniach wniosków grantowych, a także ich rolę w poprawie odbioru założeń przedsięwzięcia. Poruszono kwestie związane z kształtowaniem budżetu oraz określeniem wysokości wynagrodzeń, które powinny odzwierciedlać nakłady pracy podczas realizacji grantu. Według prelegenta odpowiednie przygotowanie wniosku grantowego stanowi kluczowy element w procesie aplikowania o dofinansowanie badań i pomoże wyróżnić pomysł spośród innych wniosków w naborze.

Na zakończenie warsztatów dr hab. Anita Frankowiak, prof. UWM z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie przedstawiła temat: „Uzależnieni od zadań, czyli jak skutecznie budować zespoły naukowe w niespokojnych czasach”. Pani Profesor dużo uwagi w trakcie wystąpienia poświęciła pracy ze stresem w codziennym funkcjonowaniu naukowca i radzeniem sobie w trudnych sytuacjach zawodowych. Dyskusja dotyczyła relacji między naukowcami o różnych stopniach naukowych pod względem podziału zadań w realizacji pracy badawczej.

W podsumowaniu WARSZTATÓW DLA DOKTORANTÓW dr hab. Kamila Puppel prof. SGGW stwierdziła, że dbanie o zdrowie psychiczne przestaje być tematem tabu i powoli zyskuje należyty priorytet. Regularne uprawianie sportu, a także stosowanie technik relaksacyjnych mogą pomóc w radzeniu sobie m.in. z wypaleniem zawodowym, czy stresem. Oprócz udziału w konferencjach naukowych i pisaniu publikacji, niezwykle ważne są projekty badawcze, które umożliwiają budowanie własnego dorobku naukowego. Należy podkreślić, że doświadczenie wyniesione z projektów badawczych kształtuje ramy przyszłych badań i kreuje wizerunek naukowca. Dlatego życzę Państwu samych sukcesów w aplikowaniu o granty naukowe.

Wszystkim Prelegentom i Uczestnikom bardzo dziękujemy za udział i owocną dyskusję.

*dr hab. Monika Michalczuk, prof. SGGW
Przewodnicząca Komitetu Naukowego*

II Międzynarodowa Konferencja Naukowa – Studenci w Zootechnice i Akwakulturze

W dniu 9 maja 2023 roku odbyła się 2. edycja Międzynarodowej Konferencji Naukowej Studenci w Zootechnice i Akwakulturze – wyzwania i badania w formie on-line za pośrednictwem platformy MS Teams. Organizatorem Konferencji był Instytut Nauk o Zwierzętach, Polskie Towarzystwo Zootechniczne oraz studenckie Koło Naukowe Hodowców Zwierząt Gospodarskich.

Konferencja jest inicjatywą mającą na celu stworzenie płaszczyzny pozwalającej na wymianę wiedzy i doświadczeń studentów kierunków pokrewnych z zootechniką i akwakulturą. W trakcie wydarzenia przedstawionych było 28 doniesień – których autorzy byli przedstawicielami jednostek naukowych z Polski, Niemiec, Włoch, Iraku, Wielkiej Brytanii, Irlandii oraz Nigerii. Doniesienia podzielone były na 3 części.

Pierwsza otwierająca konferencję składała się z trzech wystąpień plenarnych, na których zalogowanych było 61 osób:

Ph.D. Ruggero Menci

Department of Agriculture Food and Environment, University of Catania, Catania, Italy

The use of by-products in animal feeding: research examples and perspectives

Assoc. Prof. Ph.D. Karwan Yaseen Kareem

College of Agriculture Engineering Science Salahaddin University, Erbil, Iraq
Bioactive Additives in Poultry Health and Production

Elisabeth Leix

German Falconry Order, Germany

The contemporary role of falconry in Europe – threats

Druga część składała się z sesji tematycznych: Żywienia zwierząt (9 wystąpień – 45 osób zalogowanych), Dobrostan i zdrowie zwierząt (9 wystąpień – 40 osób zalogowanych), Jakość produktów pochodzenia zwierzęcego (7 wystąpień – 30 osób zalogowanych). Trzecia część była częścią podsumowującą konferencję na której zalogowanych było 45 osób.

Wydarzenie było objęte Patronatem Honorowym przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Roberta Telusa oraz Prorektora ds. Dydaktyki Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie prof. dr. hab. Jarosława Gołębiowskiego, Patronatem Merytorycznym przez Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury Polskiej Akademii Nauk oraz Polski Oddział Światowego Stowarzyszenia Wiedzy Drobiarskiej. Patronatem przez Polski Związek Hodowców Koni, Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS”, Polski Związek Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego, Patronatem medialnym przez Przegląd Hodowlany, Polskie Drobiarstwo, Fauna&Flora, Trzoda Chlewna oraz Hodowca i Jeździec.

W imieniu Komitetu Organizacyjnego pragniemy serdecznie podziękować wszystkim prelegentom za udział w II Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Studenci w Zootechnice i Akwakulturze – wyzwania i badania”. Dziękujemy także wszystkim współorganizatorom oraz sponsorom. Państwa zaangażowanie było niezwykle pomocne podczas organizacji tego wydarzenia.

Składamy także ogromne gratulacje laureatom poszczególnych sesji tematycznych:

Sekcja Żywienie Zwierząt

I miejsce

Kępińska-Pacelik Jagoda¹, Biel Wioletta¹, Biernacka Patrycja², Tokarczyk Grzegorz²

¹ *Department of Monogastric Animal Sciences, Faculty of Biotechnology and Animal Husbandry, West Pomeranian University of Technology in Szczecin, Szczecin, Poland;*

² *Department of Fish, Plant and Gastronomy Technology, Faculty of Food Sciences and Fisheries, West Pomeranian University of Technology in Szczecin, Szczecin, Poland*

Selected species of edible insects as a source of fatty acids

II miejsce

Płocińska Patrycja, Zagrodzka Jagoda

Faculty of Breeding, Bioengineering and Animal Protection, Warsaw University of Life Sciences, Warsaw, Poland

Sage as the phytobiotic in nutrition of kept intensively chicken broilers

III miejsce

Damentka Gabriela¹, Madej Katarzyna²

¹ *Faculty of Biology and Biotechnology, Warsaw University of Life Sciences, Warsaw, Poland;*

² *Faculty of Breeding, Bioengineering and Animal Protection, Warsaw University of Life Sciences, Warsaw, Poland*

The influence of the season on the herbal requirements of horses

Sekcja Dobrostan i Zdrowie Zwierząt

I miejsce

Oberska Patrycja¹, Grabowska Marta², Marynowska Marta¹, Murawski Maciej³, Gączarzewicz Dariusz⁴, Syczewski Andrzej⁵, Michałek Katarzyna¹

¹ *Department of Physiology, Cytobiology and Proteimics, West Pomeranian University of Technology in Szczecin, Szczecin, Poland*

² *Department of Histology and Developmental Biology, Pomeranian Medical University, Szczecin, Poland;*

³ *Department of Animal Nutrition, Biotechnology and Fisheries, University of Agriculture in Kraków, Poland;*

⁴ *Department of Animal Reproduction, Biotechnology and Environmental Hygiene, West Pomeranian University of Technology in Szczecin, Poland;*

⁵ *Genetic and Animal Husbandry, Szczecin, Poland*

Distribution patterns of aquaporin 3, 7 and 9 along the male reproductive tract during postnatal growth and development of bulls (*Bos taurus*)

II miejsce

Jabłońska Weronika¹, Kłęk Jakub¹, Kot Magdalena², Kalińska Aleksandra², Gołębiewski Marcin²

¹ *Faculty of Breeding, Bioengineering and Animal Protection, Warsaw University of Life Sciences, Warsaw, Poland;*

² *Department of Animal Breeding, Institute of Animal Sciences, Warsaw University of Life Sciences, Warsaw, Poland*

Comparison of several propolis-based udder care products for dairy cows by antimicrobial properties

III miejsce

Stec Aleksandra, Drabik Aleksandra, Kielar Aleksandra, Stós-Wyżga Zofia

University of Agriculture in Cracow, Cracow, Poland

Behavioural profile of the Asian elephants (*Elephas maximus*) kept in zoological gardens

Sekcja Jakość produktów pochodzenia zwierzęcego

I miejsce

Mangione Guido¹, Caccamo Margherita², La Terra Kevin², Marino Giovanni², Dalfalco Antonio², Azzaro Giuseppe², Belvedere Giovanni², Licitra Giuseppe¹

¹ *Department of Agriculture Food and Environment, University of Catania, Catania, Italy;*

² *CoRFoLaC, Ragusa, Italy*

Evaluation of Hyblean ricotta cheese through seasons, a comparison of the chemical and sensory characteristics

II miejsce

Moskal Kinga, Krupa Beata, Maćkowiak-Dryka Monika

Department of Food Hygiene of Animal Origin, Faculty of Veterinary Medicine, University of Life Sciences in Lublin, Lublin, Poland

Occurrence of selected pathogenic microorganisms in raw and processed eggs of snails of the Cornu genus

III miejsce

Stępkowska Klaudia

Animal Science Students Scientific Association, Faculty of Breeding, Bioengineering and Animal Protection, Warsaw University of Life Sciences, Warsaw, Poland

Possibilities of usage black soldier fly in feeding poultry

Abstrakty doniesień konferencyjnych: [The book od abstracts.pdf](#).

*mgr inż. Paweł Solarczyk,
Sekretarz Komitetu Organizacyjnego*

XVII Forum Zootechniczno-Weterynaryjne

Poznańskie Koło PTZ oraz Poznański Oddział Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych zorganizowały w dniach **20-21.04.2023 roku XVII Forum Zootechniczno-Weterynaryjne pt: „Optymalizacja żywienia w dobie kryzysu energetycznego i klimatycznego”**. Więcej informacji o Forum można znaleźć na stronie: www.forumzoowet.pl. Tegorocznym Forum postanowiliśmy włączyć się w obchody 100-lecia Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego.

XVII Forum Zootechniczno-Weterynaryjne zostało objęte Patronatem Honorowym przez: Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Głównego Lekarza Weterynarii, Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Prezydenta Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka oraz Prezesa Polskiego Związku Hodowców i Producentów Trzody Chlewniej „POLSUS”. Natomiast Głównymi Patronami Medialnymi byli: Przegląd Hodowlany i Animal Science and Genetics. W grupie 42 firm sponsorujących mieliśmy dwóch Sponsorów Głównych: ALIMA oraz LNB. Tradycyjnie podjęliśmy współpracę z 18 gospodarstwami hodowlanymi i mleczarniami. Ponieważ XVII Forum było tematycznie powiązane ze zmianami klimatycznymi związanymi głównie z działalnością człowieka, postanowiliśmy również w tym roku nawiązać i poszerzyć współpracę z firmami specjalizującymi się w produkcji energii ze źródeł odnawialnych.

XVII Forum było wyjątkowe jeszcze z innych względów. Uzyskaliśmy od Krajowej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej uprawnienia do wystawiania certyfikatów uczestnictwa dla lekarzy weterynarii, którzy będąc na Forum uzyskują 30 punktów edukacyjnych. Te certyfikaty są ważnym dokumentem dla praktykujących lekarzy weterynarii, a dla nas po-

Otwarcie XVII Forum przez Przewodniczącego Koła PTZ w Poznaniu: prof. dr hab. Zbigniewa Sobka oraz Przewodniczącego Wielkopolskiego Oddziału PTNW, dr med. wet. Aleksandra Skorackiego (Fot. Archiwum Koła PTZ w Poznaniu)

wodem do satysfakcji, że tak dobrze jesteśmy oceniani przez Izbę Lekarsko-Weterynaryjną.

Współorganizatorami XVII Forum tradycyjnie już były: Katedra Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt, Katedra Żywienia Zwierząt, Katedra Hodowli Zwierząt i Oceny Surowców oraz Katedra Nauk Przedklinicznych i Chorób Zakaźnych Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

W tym roku postanowiliśmy wrócić do tradycji organizowania warsztatów szkoleniowych na terenie wiodących gospodarstw hodowlanych. Ta forma warsztatów działała jak magnes i przyciągała na Forum zawsze wielu zootechników i lekarzy weterynarii. Zgodnie z programem, pierwszego dnia Forum, dojechalismy do dwóch bardzo dobrych ferm bydła mlecznego: Gospodarstwa Rolnego Drzewce – Hądzlik & Lipowczyk oraz Hodowli Zwierząt Zarodowych Osowa Sień. Obok prezentacji części hodowlanej i mechanizacji produkcji bydła został zademonstrowany wóz paszowy firmy ALIMA-BIS oraz odbyło się seminarium dotyczące wyboru odmian kukurydzy na kiszonki i techniki zakiszania. Zostały zaprezentowane rozwiązania dla problemu niedoboru składników pokarmowych w kukurydzy z zeszłorocznego zbioru, która ze względu na suszę nie miała takiego składu jak w latach poprzednich. We wprowadzeniu do seminarium dotyczącego kiszonek z kukurydzy prof. dr hab. Józef Adamczyk z Hodowli Roślin Smolice – autor ponad 100 nowych odmian, omówił zasady właściwego wyboru odmian na kiszonkę i na ziarno.

Drugiego dnia Forum obrady odbyły się w budynku Biocentrum, Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, gdzie w przestronnym holu przed salami wykładowymi odbyła się wystawa promująca firmy specjalistyczne Przewodniczący Koła PTZ i Komitetu Organizacyjnego prof. dr hab. Zbigniew Sobek powitał wszystkich uczestników, a z życzeniami owocnych obrad w imieniu władz Wydziału wystąpiła Pani Prodziekan ds. nauki prof. dr hab. Izabela Szczerbal. W imieniu Rektora UP w Poznaniu wystąpił Prorektor ds. studiów prof. dr hab. Piotr Ślósarz, który dokonał uroczystego otwarcia XVII Forum.

W tym miejscu warto też odnotować fakt, że po raz pierwszy w historii Forum Zootechniczno-Weterynaryjnego w obradach plenarnych uczestniczyli Prezesi obu towarzystw będących współorganizatorami. Prowadzący obrady z dużym zadowoleniem powitał Prezes PTZ prof. dr hab. Annę Wójcik Prezes PTZ i Prezesa PTNW prof. dr hab. Jana Twardonia Prezesa PTNW. Przed rozpoczęciem części wykładowej o głos poprosił prof. dr hab. Jan Twardoń, ponieważ będąc w Poznaniu chciał wręczyć dyplomy i wyróżnienia dla prof. dr hab. Małgorzaty Pomorskiej-Mól oraz jej zespołu. Kontynuując swoje wystąpienie, Profesor podkreślił, że bardzo wysoko ceni sobie inicjatywę poznańską przedstawicieli obu towarzystw. Świadczy to o potrzebie ścisłej współpracy obu grup zawodowych, zarówno w nauce jak i w praktyce. Potwierdzeniem istnienia takiej potrzeby, jest fakt, że Forum odbyło się już po raz XVII.

Sala obrad od prawej prof. dr hab. Jan Twardoń Prezes PTNW, mgr inż. Leszek Hądźlik – Prezydent Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka, prof. dr hab. Zygmunt M. Kowalski UR w Krakowie, dr inż. Ryszard Kujawiak – Sano, prof. dr hab. Anna Wójcik – Prezes PTZ, prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski – Przewodniczący KNZiA PAN (Fot. Archiwum Koła PTZ w Poznaniu)

W tym roku Komitet Organizacyjny postanowił uczcić obchody 100-lecia PTZ. Krótki referat wprowadzający był przypomnieniem historii Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego.

Obrady plenarne rozpoczęły się wykładem prof. dr hab. Zygmunta M. Kowalskiego z Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie pt. *Najważniejsze przyczyny żywieniowe i dobrostanowe zaburzeń metabolicznych u krów mlecznych*. Ten sam problem ze strony weterynaryjnej został omówiony przez prof. dr hab. Przemysława Sobiecha z UWM w Olsztynie w referacie pt. *Diagnostyka biochemiczna głównych schorzeń metabolicznych u bydła*. Następnym referatem pt. *Żywność precyzyjna krów mlecznych, nowa moda czy konieczność* wygłosił dr hab. Robert Mikuła z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Czwarty referat w sesji plenarnej pt. *Czynniki zdrowotne wpływające na efektywność wykorzystania paszy u świń* wygłosił dr n. wet. Arkadiusz Dors z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

Wykłady plenarne stanowiły wprowadzenie w główną tematykę Forum. Po czwartym referacie nastąpiła przerwa, podczas której sala została podzielona na dwie oddzielne części. Następnie obradowano w Sekcji Bydło oraz w Sekcji Świnie. W czasie przerwy można było posilić się produktami przygotowanymi przez wielkopolskie mleczarnie oraz wyrobami wędliniarskimi sporządzonymi według tradycyjnych receptur. Jak zwykle było duże zainteresowanie ciekawie podanymi różnymi gatunkami

ryb pochodzących z Zakładu Doświadczalnego Technologii Produkcji Pasz i Akwakultury UPP w Muchocinie.

W Sekcji Bydło wygłoszono jedenaście referatów przez przedstawicieli zarówno zootechniki jak i nauk weterynaryjnych oraz firm paszowych i farmaceutycznych, w tym też 2 referaty pracowników CGEN – Centrum Genetyczne – Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka. Jako ostatni w tej sekcji, ponownie wystąpił prof. dr hab. Zygmunt M. Kowalski z referatem pt. *Czy zmiany klimatyczne mają wpływ na produkcję mleka?*

W równoległe obradującej Sekcji Świn wygłoszono 7 referatów.

Organizatorzy XVII Forum przywiązują szczególną uwagę do wysokiego poziomu naukowego wszystkich referowanych prac, ale też starają się o jak najlepszą oprawę dla całej konferencji. Organizowane były pokazy produktów wielu firm współpracujących z Forum, a działających w zakresie hodowli, weterynarii, przemysłu paszowego, czy usług rolniczych. W przerwach staraliśmy się też, żeby jak najszerzej promować najwyższej jakości przetworzone produkty będące efektem pracy zootechników. Prowadziliśmy promocję produktów mleczarskich z takich zakładów jak: Cekol, SM Gostyń, Hochland, SM JANA, OSM JAROCIN, SM Koło, Kowalew, Lazur, TopTomyś czy SM Września. Promowaliśmy też jaja kur zielononózek kuropatwianych z fermy zarodowej. Również promowaliśmy wyroby wędliniarskie z firmy Biegun oraz Nowicki Naturalnie. Wyroby z firmy Nowicki Naturalnie są oparte na surowcu od świń ras złotnickich, wytworzonych na naszym Wydziale.

Mamy nadzieję, że ci, którzy dojechali do Poznania byli zadowoleni, a Komitet Organizacyjny już zaprasza na XVIII Forum, które odbędzie się w kwietniu 2024 roku. Pracujemy nad programem.

prof. dr hab. Zbigniew Sobek
Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

XXX Narodowa Wystawa Zwierząt Hodowlanych

W dniach 12-14 maja 2023 roku w Poznaniu, na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich odbyła się Krajowa Wystawa Ras Rodzimych w ramach XXX Narodowej Wystawy Zwierząt Hodowlanych, w której uczestniczyło 35 wystawców, prezentujących rodzime rasy, odmiany i rody zwierząt gospodarskich. Oceny zwierząt dokonali sędziowie ds. oceny poszczególnych gatunków ras rodzimych. Uroczystego wręczenia 15 tytułów czempiona dokonali: Sekretarz Stanu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Lech Antoni Kołakowski, Komisarz UE ds. Rolnictwa – Janusz Wojciechowski, Dyrektor Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt – Leszek Sobolewski oraz Dyrektor Instytutu Zootechniki PIB – dr Krzysztof Duda.

Wręczenie dyplomów i statuetek czempiona hodowcom bydła; od lewej Dyrektor Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt – Leszek Sobolewski oraz Komisarz UE ds. Rolnictwa – Janusz Wojciechowski, Sekretarz Stanu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Lech Antoni Kołakowski (fot. Kamil Korona, IZ PIB)

Dr Krzysztof Andres przyjmuje gratulacje od Dyrektora Instytutu Zootechniki PIB – dr Krzysztofa Dudy i Prezesa Polskiego Związku Hodowców Koni dr Władysława Brejty (fot. Kamil Korona, IZ PIB)

Dyrektor Instytutu wręczył statuetki i dyplomy zasłużonym hodowcom za wieloletnią współpracę i zasługi w ochronie świń, za duże zaangażowanie w ochronę rodzimych ras koni, za wkład w ochronę zasobów genetycznych kóz rasy karpackiej oraz za zasługi w promocję rodzimych ras zwierząt.

Pokazy zwierząt zgromadziły liczną publiczność. Podczas wystawy eksperci i koordynatorzy z Instytutu Zootechniki PIB, udzielali informacji na temat poszczególnych gatunków i ras oraz możliwości uzyskania wsparcia finansowego do ich hodowli.

Źródło: <https://iz.edu.pl/aktualnosc/krajowa-wystawa-ras-rodzimykh-w-ramach-xxx-narodowej-wystawy-zwierzat-hodowlanych-poznan-12-14-maja-2023-roku/>

Tytuły i stopnie naukowe

PROFESURY

Postanowieniem Prezydenta RP z dnia 29 maja 2023 r. tytuł profesora nauk rolniczych w dyscyplinie zootechnika i rybactwo otrzymała **dr hab. Dorota Witkowska** z Katedry Higieny Zwierząt i Środowiska Wydziału Bioinżynierii Zwierząt Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

HABILITACJE

dr hab. inż. Robert Mikuła – nadanie stopnia doktora habilitowanego przez Radę Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo Instytucja przy Wydziale Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu w dniu 24.03.2023 r.

Osiągnięcie naukowe: „**Żywieniowe strategie ograniczenia zaburzeń metabolicznych i negatywnego bilansu energii u krów mlecznych**”

DOKTORATY

Dr Hubert Szudrowicz – nadanie stopnia doktora przez Radę Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo Instytutu Nauk o Zwierzętach SGGW w Warszawie, 23 maja 2023 r.

Tytuł rozprawy: „**Wpływ nanocząstek srebra na danio pręgowane (*Danio rerio*) podczas długoterminowej ekspozycji**”

Promotor – dr hab. Maciej Kamaszewski, prof. SGGW

Dr Aleksandra Szabelak – nadanie stopnia doktora przez Radę Naukową Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie dnia 1.12.2022 r.

Tytuł rozprawy: „**Zastosowanie L-proliny w łagodzeniu stresu termicznego u bezkręgowca *Daphnia magna* oraz w erytrocytach kury domowej (*Gallus gallus domesticus*)**”

Promotor – dr hab. Adam Bownik, prof. uczelni

Dr inż. Joanna Grzegorzcyk – nadanie stopnia doktora nauk rolniczych w dyscyplinie zootechnika i rybactwo przez Radę Naukową Instytut Zootechniki PIB w Krakowie, 19 maja 2023 r.

Tytuł rozprawy: „**Charakterystyka struktury populacji oraz identyfikacja unikalnych cech genomu gęsi Białej Kołudzkiej®**”

Promotor – dr hab. Maria Oczkowicz, prof. IZ

Dr Anna Miksza-Cybulska – nadanie stopnia doktora nauk rolniczych w dyscyplinie zootechnika i rybactwo przez Radę Naukową Instytut Zootechniki PIB w Krakowie, 19 maja 2023 r.

Tytuł rozprawy: „**Wykorzystanie mikromacierzy SNP do określania zróżnicowania genetycznego krajowej populacji owiec górskich**”

Promotor – dr hab. Aldona Kawęcka, prof. IZ PIB

Promotor pomocniczy – dr hab. Artur Gurgul, prof. UR

Dr inż. Piotr Krzykawski – nadanie stopnia doktora nauk rolniczych w dyscyplinie zootechnika i rybactwo przez Radę Naukową Instytutu Zootechniki PIB w Krakowie, 19 maja 2023 r.

Tytuł rozprawy: „**Zastosowanie mączek drobiowych w żywieniu królików**”

Promotor – prof. dr hab. Dorota Kowalska

Dr inż. Magdalena Olcha – nadanie stopnia doktora przez Radę Naukową Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie dnia 25 maja 2023 r.

Tytuł rozprawy: „**Efektywność stosowania mieszanek zielonowych w odchowie cieląt**”

Promotor – prof. dr hab. Renata Klebaniuk

Dr inż. Anna Danek-Majewska – nadanie stopnia doktora przez Radę Naukową Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie dnia 15 czerwca 2023 r.

Tytuł rozprawy: „**Wpływ nasion ciecierzycy w mieszankach dla kurcząt brojlerów na efektywność odchovu**”

Promotor – prof. dr hab. Małgorzata Kwiecień

Promotor pomocniczy – dr hab. Wioletta Samolińska, prof. uczelni

Dr inż. Krzysztof Kowal – nadanie stopnia doktora przez Radę Naukową Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie dnia 15 czerwca 2023 r.

Tytuł rozprawy: „**Genomika mitochondrialna nowotworów złośliwych gruczołu mlekowego u psów (*Canis lupus familiaris*)**”

Promotor – prof. dr hab. Brygida Ślaska

Dr Maciej Miąsko – nadanie stopnia doktora przez Radę Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo Instytutu Nauk o Zwierzętach SGGW w Warszawie, 27 czerwca 2023 r.

Tytuł rozprawy: „**Wpływ sposobu przechowywania na wartość odżywczą wybranych gatunków zwierząt karmowych**”

Promotor – dr hab. Joanna Gruszczyńska, prof. SGGW

Pro memoria

Prof. dr hab. Andrzej Drożdż (1938-2023)

Profesor Andrzej Drożdż urodził się 8 października 1938 r. w Krakowie. W 1956 r. ukończył IV Liceum Ogólnokształcące w Krakowie. W latach 1956-1961 studiował na Wydział Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Jagiellońskiego. Uzyskując tytuł magistra w Katedrze prof. T. Marchlewskiego.

W latach 1961-1974 pracował na uniwersytecie Jagiellońskim, zajmując się problematyką z dziedziny ekologii i bioenergetyki zwierząt. Na tej uczelni uzyskał w 1968 r. stopień doktora nauk przyrodniczych na podstawie pracy pt. *Digestibility and assimilation of natural food in small rodents*. W 1974 r. został zatrudniony w Instytucie Zootechniki w Krakowie, w tym od 1975 r. na stanowisku kierownika Stacji Owczarstwa Górskiego w Bielance.

Tematyka badawcza, której w tym czasie poświęcał się, to użytkowanie pastwisk, owczarstwo górskie, mięsne i mleczne użytkowanie owiec górskich, przetwórstwo mleka owczego, produkcja ekologiczna. W 1979 r. Rada Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UJ przyznała mu stopień doktora hab. nauk przyrodniczych; tytuł rozprawy to: *Seasonal intake and digestibility of natural foods by roe-deer*. W 1980 r. otrzymał w Instytucie Zootechniki stanowisko docenta, a w 1992 – z rąk Prezydenta RP tytuł profesora nauk rolniczych.

Dorobek naukowy prof. A. Drożdża obejmuje ponad 350 publikacji, prac, artykułów naukowych i popularnonaukowych, 5 rozdziałów w podręczniku *Methods for ecological bioenergetics* oraz rozdział w *Łowiectwie*, część podręcznika ekologii dla studentów biologii.

Profesor Drożdż był członkiem: Polskiego towarzystwa Rozwoju Ziemi Górskich, Komitetu Zagospodarowania Ziemi Górskich PAN, *The British Sheep Dairying Association*, Związku Kynologicznego w Polsce, w którym pełnił funkcje przewodniczącego Rady Naukowej. Profesor Andrzej Drożdż był międzynarodowym sędzią kynologicznym. W latach osiemdziesiątych był założycielem i przewodniczącym Polskiego Klubu Ekologicznego – oddziału w Rabce. Był wieloletnim członkiem Oddziału rabczańskiego Związku Podhalan. Od momentu jej powstania był członkiem Naukowej Rady Związku Podhalan. Został odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi. Pozazawodowo zajmował się amatorską hodowlą psów (owczarki niemieckie, podhalańskie, polskie owczarki nizinne, cocker spaniele) oraz rekreacyjnym jeździectwem.

Profesor zmarł 20 maja 2023 r. w Krakowie i został pochowany na cmentarzu parafialnym w Rabce-Zdroju.

Fot. Archiwum IZ PIB, Kraków

Źródło: IZ PIB, Kraków

Varia

W dniach 22-25 czerwca na plaży w Świnoujściu odbyła się CAVALIADA Summer, światowej klasy zawody i pokazy jeździeckie. W wydarzeniu wzięło udział 300 koni i ponad 160 jeźdźców 160 zawodników z Polski oraz dziewięciu krajów Unii Europejskiej. Rozegrano 27 konkursów w skokach przez przeszkody i powożeniu zaprzęgami parokonnymi, a na widowni zasiadło kilka tysięcy widzów.

W dniach 27-28.05.2023 r. w Ośrodku Jeździeckim Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie odbyły się XVIII Akademickie Mistrzostwa Województwa Lubelskiego oraz Zawody Regionalne i Towarzyskie w skokach przez przeszkody, a także po raz pierwszy rywalizacja dla dzieci o nazwie FELIN Hobby Horse.

Zawody rozegrano pod patronatem honorowym Marszałka Województwa Lubelskiego, Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz JM Rektora UP w Lublinie. Organizatorami Wydarzenia byli studenci I roku II stopnia kierunku hipologia i jeździectwo oraz Katedra Hodowli i Użytkowania Koni wraz z Ośrodkiem Jeździeckim.

W zawodach wzięło udział łącznie około 100 koni, a przez dwa dni rozegrano 18 konkursów. Po raz pierwszy zostały też rozegrane zawody Hobby Horse, w których rywalizowało 30 zawodników.

4 czerwca 2023 r. na terenie Areny Konnej odbyła się VIII edycja Ogólnopolskiego Czempionatu Kuców oraz II edycja Pokazu Kuców i Koni Małych. Organizatorem Wydarzenia był Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Katedra Hodowli i Użytkowania Koni i Lubelski Związek Hodowców Koni. Podczas Czempionatu zaprezentowano 44 konie od ponad 20 hodowców, a kolejne 20 uczestniczyło w pokazie.

Patronat honorowy nad Czempionatem objęli Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Marszałek Województwa Lubelskiego, Rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oraz Dyrektor Generalny Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa.

Od 10 do 11 czerwca 2023 r. na terenie nowej części Ośrodka Jeździeckiego Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie odbył się XXVI Narodowy Młodzieżowy Ciepionat Koni Rasy Małopolskiej. W budynku Areny Konnej – największej i najnowocześniejszej architektonicznie przestrzeni Wschodniej Polski – zaprezentowało się 59 koni małopolskich, w tym 42 klacze i 17 ogierów.

Patronat Honorowy nad wydarzeniem objęli: Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Robert Telus, Marszałek Województwa Lubelskiego – Jarosław Stawiarski, Dyrektor Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa – dr Waldemar Humięcki, Rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie – prof. dr hab. Krzysztof Kowalczyk

Materiały Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (up.lublin.pl)

dr hab. Izabela Wilk, prof. uczelni

Katedra Hodowli i Użytkowania Koni

Kalendarium konferencyjne

Wydarzenie	Data i miejsce
KRAJOWE	
Konferencja „WYLĘGARNIA 2023” https://www.infish.com.pl/wylegarnia2023	31.08.– 1.09.2023 r. Cedzyna
LXXXVII Zjazd Naukowy Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego we Wrocławiu pt.: „Polska zootechnika w świetle Europejskiego Zielonego Ładu” https://zjazdptz2023.wixsite.com/konferencja	13-15.09.2023 r., Wrocław
Konferencja naukowa pt. „Dywersyfikacja akwakultury w Polsce – trendy badawcze, technologie, perspektywy rozwoju” https://wbz.uwm.edu.pl/aktualnosci/konferencja-naukowa-dywersyfikacja-akwakultury-polsce-trendy-badawcze-technologie	14-16.09.2023 r. Olsztyn
Konferencja Forum Hipologiczne im. Prof. Jerzego Zwolińskiego http://forumhipologiczne.pl/	21-22.09.2023r., Racot
„100 LAT RESTYTUCJI ŻUBRA”, https://konferencja.szm.waw.pl/	6-8 września 2023 r., Borek k/Bochni
XLIX Konferencja Naukowej Sekcji Żywności Zwierząt Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie https://up.lublin.pl/knz-lublin-2023/	25-27.09.2023 r., Lublin
XXVI Warsztaty Zootechniczne „Nowe wyzwania w hodowli i chowie zwierząt w praktyce”, Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku (woj. lubuskie) i farma Lubuskie Angusowo wieś Droszków /Zielona Góra	7-8.10.2023 r. Droszków/Zielona Góra
MIĘDZYNARODOWE	
XI European Symposium on Poultry Welfare https://www.espw2023.org/	23-26.06.2023 r., Praga, Czechy
25 th Conference of the Association for the Advancement of Animal Breeding and Genetics https://aaabgconference.com.au/	26-28.04.2023 r., Perth, Western Australia
69 th International Congress of Meat Science and Technology https://www.icomst2023.com/	20-25.08.2023 r., Padwa, Włochy
EAAP + WAAP + Interbull Congress 2023 https://eaap2023.org/	26.08.-1.09.2023 r., Lyon, Francja

Wydarzenie	Data i miejsce
MIĘDZYNARODOWE	
XIX European Symposium on the Quality of Eggs and Egg products and XXV European Symposium on the Quality of Poultry Meat https://www.eggmeat2022.com/	7-9.09.2023 r. Kraków, Polska
Combined Meeting of WPSA Working Groups: WG 6 „Incubation and Fertility Research Group” and WG 12 „Physiology” https://www.symposium-drobiarskie.pl/	18-20.09.2023 r., Wrocław, Polska
XXXIII International Poultry Symposium PB WPSA „Science for poultry practice – poultry practice for science” https://www.symposium-drobiarskie.pl/	20-22.09.2023 r., Wrocław, Polska
1 st SYMPOSIUM ON ANIMAL REPRODUCTION https://www.esdar.org/	21-23.09.2023 r., Nantes, Francja
12 th European Symposium on Poultry Genetics https://espg2023.org/	8-10.11.2023, Hannover, Niemcy

Redakcja: Eugeniusz Grela, Aldona Kawęcka, Monika Michalczuk,
Ela Sawicka, Brygida Ślaska, Tomasz Szwaczkowski, Anna Wójcik

Kontakt: monika_michalczuk@sggw.edu.pl

Skład i łamanie – Joanna Płużańska
Projekt okładki – Patryk Grela

Sponsor wydawniczy

